

Den största altanen

Karin M Ektström [00:00:01] De har ju blivit större och större och större.

Janne [00:00:04] Runt hela huset. Det är ju det enklaste att beskriva.

Speaker [00:00:08] Jannes altan täcker hela tomten, går runt huset.

Francisco Aguilar [00:00:15] It is a love of being outside. Our summers are relatively short.

Speaker [00:00:19] Sommaren är kort och vi svenskar älskar att vara ute. Men det är också någonting med känslan för trä.

Francisco Aguilar [00:00:30] It is a big big market. So do it your-self-stores, one of the reasons why it is so popular is because people want to come buy the wood and do things by themselves.

Speaker [00:00:36] Men var kommer träplankor ifrån? Och finns det en gräns för hur stora altanerna kan bli? Det tar Daniel Stjärne reda på i det här avsnittet av Skogen om människan i dag med rubriken Den största altanen.

Daniel Stjärna [00:01:02] Okej Francisco lets grab some brooms and get to work on the deck. Jag hemma hos Francisco Aguilar. Han är professor i skogsekonomi på Sveriges lantbruksuniversitet. Vi ska prata om altaner och svenskarnas kärlek till trä som byggnadsmaterial. Francisco han har en altan till sitt eget hus.

Francisco Aguilar [00:01:25]] Yeah. So, I guess we should start with the house. It was the house. We built it in 2020. So going back in time, it was pandemic times, so we just moved in into a new home, and then we're ready sort of planning the backyard and what to do. And we thought, okay, we want to have a, a place where we can sit outside, have some, for the kids to play. So we set up a deck and then it's like, okay, where does the sun rises in? So we sort of picked a location. Is facing south.

Speaker [00:01:54] När Francisco lät bygga sitt hus för fyra år sedan valde de att göra en altan i söderläge.

Daniel Stjärna [00:02:04] But Francisco, we, should be able to get some deck showing with a few brushes with the brush. Yeah.

Speaker [00:02:14] Daniel och Francisco vårstädar trädäcket för att kunna slå sig ner och gå till botten med svenskarnas rusning till trävaruhandeln. I en annan del av landet, 30 mil söderut, står Janne i keps och jacka utanför sitt hus som har en ljusgrå Falukulör med vita knutar. Han visar ritningen till sitt sommarhus.

Janne [00:02:42] De gula strecken är alltså hela ytterdelen av tomten och här är huset placerad på tomten. Lite på sniskan. Och för att kunna utnyttja och få det stora trallutrymmet.

Speaker [00:03:01] För fyra år sedan återvände han till orten där han tillbringade barndomens somrar. Den gamla festplatsen med dansbanor hade stått öde ett längre tag. Marken styckades i 20 tomter och Janne kunde vid 85 års ålder få sitt drömhus.

Janne [00:03:23] Jag är innehavare av den här lilla tomt plätten med en trall runt hela huset.

Speaker [00:03:32] Hur ser din trall ut?

Janne [00:03:34] Ja, min hustru som inte lever längre, tyvärr. Hon var på väg och bli Parkinsonsjuk och läkaren sa att förmodligen måste du börja med rollator redan nu. Då fick jag. Jag ska väl också tillägga att vi har bildat en samfällighetsförening och jag fick föreningens tillåtelse att bygga en trall i stort sett på hela tomten runt huset för att hon i alla fall skulle kunna komma ut och gå runt omkring.

Speaker [00:04:06] Så trallen egentligen större än huset.

Janne [00:04:08] Kan man säga.

Speaker [00:04:09] Vi har den största altanen av alla i området.

Janne [00:04:13] Nej, vi har ju två hus till som har gjort likadant och med de har legat i sutteräng så de har kunnat göra det som de haft långsgående trappsteg där man kan sitta och sola på i olika nivåer. De flesta, det är modernt idag med trall runt husen och det är bekvämt och lätt att hålla rent.

Speaker [00:04:37] Vad har du på din altan?

Janne [00:04:40] Trädgårdsmöbler heter det väl egentligen och bord och stolar. Och ja, det är stort, stort, stort sett det vi har också kan vi säga. I ena hörnet på trallen har vi byggt ett utekök. Det är också modernt. Min svärson är den som är pappa till det så han har både grill, elektrisk och vanlig gasolgrill och även vanlig kolgrill. Ja precis.

Speaker [00:05:11] Vad gör du på din altan?

Janne [00:05:13] Ja, då går vi ut precis där du och jag står. Och morgonsolen, den är i den riktningen. Flyttar man sedan runt efter hand som solen försvinner och så småningom så är man på andra sidan huset för då kommer solen oppe från Gnarp och ner mot huset så att det är dygnet runt. Även på kvällarna sitter vi då får på den sidan på ena gaveln.

Speaker [00:05:39] Vad betyder din altan för dig?

Janne [00:05:42] Nu är ju min hustru inte i livet så det kan jag inte. Men däremot, som i somras, är nu barnbarnsbarn till och med två stycken som har lärt sig cykla. De cyklade runt här och de har gjort en bana de. Däcken hade färgat på trallen så det syns ju hur man har cyklat runt här och de kryssade och satt upp stolar och bord så att man skulle köra emellan. Det var väldigt intressant om man inte har dem ute i trafiken.

Francisco Aguilar [00:06:13] My name is Francisco Aguilar. I work at SLU in Umeå, in the Department of Forest Economics as a professor. I do a lot of work across the whole field of economics and in forests. So from from the land to the forest owners to the markets on how policy can influence management and consumption.

Daniel [00:06:34] Han är professor i skogsekonomi på SLU i Umeå. Och jag undrar vad är grejen med svenskar och att bygga altaner?

Francisco Aguilar [00:06:51] I think it's a love of being outside. Our summers are relatively short, so we we want to spend that time outside in. It's a social aspect. I mean, one of the, coming from we moved from the States when we moved to Sweden. I think something that it's very Swedish is, figure, you know, and it's, it's a social event of sharing a nice, something sweet or salty with with friends and neighbors and family. And I think the deck really brings that concept together in a summer setting. Like being outside, enjoying the breeze, the sound of the horses, the birds or the cows, and having a nice, a nice, snack to eat. I think it's it represents a lot to I think in that.

Daniel [00:07:36] Det är det sociala vi svenskar uppskattar och längtar efter en mysig fika och naturen som liksom går hand i hand med livet på altanen, säger Francisco. Det är vårt sätt att göra liksom det mesta av den korta svenska sommaren.

Francisco Aguilar [00:07:55] The culture of building with wood is something that is ingrained in, in the Nordic culture, perhaps less so in southern parts of Europe or other parts of Europe. And it's wood in the house. Wood in our heating systems. Is the culture. It's a red house. So when people think about Sweden red traditional red wooden house, and it is the wood that makes that possible, is it? Tradition is the culture. It's also the systems that we have in place. So, one of the possibilities that we have in Sweden and other Nordic nations is that we have an industry that can supply the wood that we need for, for, for these houses, for these decks, for our lifestyles.

Daniel [00:08:37] Det är en del av nordisk kultur att bygga av trä och vi har en industri som också kan tillhandahålla trä till våra altanbyggen och till vår livsstil liksom.

Francisco Aguilar [00:08:49] So if you think about wood markets, and sawn wood to wood that's on into into these materials. Most of it. This is it's actually consumed by individuals, families when they revealed, room or build a deck or improve things around the house. That's actually one of the top, markets for, for, for wood in, in, in in Sweden, it's a big, big market. So do it yourself stores. One of the reasons for why they're so popular is because people want to come by the wood and do things themselves.

Daniel [00:09:20] Sågade trävaror till gör det själv byggare som vanliga svenskar, är liksom en jättestor del av den svenska marknaden, säger Francisco. Men var kommer träet ifrån egentligen?

Francisco Aguilar [00:09:38] There is a small portion, very small, that comes from Finland. From Norway. Most of it is Swedish. Just about all of it. So when you're buying wood, you're probably buying local wood. I really like this idea that. Of the values that are ingrained in the wood. So it's not just a wood as a physical material that's easy to use, that has a nice texture, the grains of the wood. But it's it's not just the looks, it's not just the physical appearance and the material, but all the values ingrained. Our responsibility when it comes to forest management regulations such as the mandate, the requirement that after a harvest, we have to reestablish a stand. All commercial forest, large, just about all of it has been certified for good. Management is the responsibility that we take as a society that we want to manage our forests well and does, that good stewardship, those practices, that responsibility in the management of the land, it's transformed into products that we we

want to use. So it's, it's the, the values ingrained in the wood. I think that's that's something that's very special.

Daniel [00:10:47] Förutom att vara ett vackert och hållbart material så är svenskt trä liksom impregnerat av andra goda värden, säger Francisco. Du kan vara nästan säker på att träet som du köper i affären kommer från Sverige och att det tagits fram på ett schysst sätt under schyssta arbetsvillkor och så där. Och så är det inte i alla delar av världen, säger Francisco.

I'm thinking about the, the market, you know, consume consuming. And consumerism is driven by demand and tastes, and things are our tastes in Inwood completely satisfied by the very much like pine and spruce dominated Swedish forests? Or are we leaning towards other, more exotic woods that are sort of putting a wrench in the very locally sourced system that we have?

Francisco Aguilar [00:11:47] I mean, for the construction sector, I think, the species that we use are very well suited for that. When I think of other like, for instance, furniture, maybe that's when we need older species and hardwoods come into mind right away. Something more exotic, from tropical hardwoods. It's. I think there's always a demand for that. But not in the volumes, like in housing. It's in volumes that we want. And for what? It's a reconstruction building a deck or house. But for more niche, very punctual, consumption.

Daniel [00:12:20] I Sverige odlas det mest gran och tall, men det är faktiskt träslag som funkar bra till det som vi vanligtvis vill bygga. Förutom i nischade fall. Jag sitter på altanen. Det känns ju supertrevligt att vara på stabilt helt sågat trä och lyssna på måsarna som kommer flygande.

Yeah, it's a nice, nice spot to just. Look for signs of spring and wildlife.

Sitting on a wooden deck is like, it really feels like this was worth the wood to get this sustainable, long lasting product that you can enjoy for generations. But in a future where we really need to look into the meter about our like, resource use and our patterns of consuming things, can we afford that? Everyone is going to follow their deck of building dreams for all eternity? Or I mean, as you say, there are a lot of, a lot of positives for Swedish wood being sourced locally in a fair way, in a sustainable manner. But there is still like a the big question about resource management. What do you say about that?

Francisco Aguilar [00:14:10] Yeah. I mean. I think we cannot. There are some standards that in many parts of or many, many developed economies, we enjoy. Whether it's Sweden or other parts of the Nordics, Europe or the US. If every person in the world were to have the same standards of living, I think we'd need a couple extra planets, right? For that. So to answer your question, I think we have to rethink our consumption. Is this lifestyle of having a big house or your own house? Wooden deck for everyone? I don't I don't think so, but it's also it's something I have noticed. It's a little bit of a generational preference. I don't know if new generations will be like this. So the nice thing is that as long as we we can make a choice, and people are well informed, will hopefully can help drive their process. So new generations are more aware of their foot footprint on the environment. Maybe, maybe their their tastes will change. And the industry, the market supply will with adapt to the changes in the generation and markets, reflect what people want. And if people change in terms of their preferences for the values and markets and markets will adapt to commerce.

Daniel [00:15:25] Kommer efterfrågan på altanbyggen blir ett problem i framtiden. Det tror inte Francisco riktigt. Han tror att framtida generationer inte kommer vara lika intresserade av att bygga stort utomhus med trä som tidigare. Och vi väljer själva hur stora uteplatser vi ska ha. Och när vi väl ska bygga så säger han att då är svenskt trä ett väldigt bra alternativ.

Francisco Aguilar, thank you so much for, inviting me to your wooden deck. And, and we really hope for, fest springtime.

Francisco Aguilar [00:16:05] We do hope for a nice spring. It's so nice to talk with you, Daniel. Thanks for the invitation to be part of the, the podcast.

Speaker [00:16:12] Är en tävling här, vem som har den största?

Janne [00:16:14] Och absolut inte Du kan titta på det, huset bredvid Han är byggt som en kaj och han kallar det för Kajplats 19, alltså huset Kajplats 19. Och det är det hela området festplatsområdet är tänkt som en Hälsinge fiskeby. Det är tätt mellan husen så man hjälper varandra hålla vinden borta och att man trivs mellan och kan man hjälpa varandra och titta vad grannen gör och göra efter och tvärt om.

Karin M Ektström [00:16:54] Jag heter Karin M Ekström och jag är professor i företagsekonomi på Textilhögskolan i Borås.

Daniel Stjärna [00:17:02] Jag tror inte jag känner nästan någon som äger ett hus eller en stuga med altan som inte har stått på knä och liksom snickrat trall och byggt om sin altan vid något tillfälle. Det är nästan lite ritual mässigt att vi gör det på något sätt. Håller du med?

Karin M Ektström [00:17:18] Ja, jag håller med om det, absolut. Och det är väldigt noterbart De senaste, ja senaste decenniet skulle jag säga. Framför allt om man tittar på och åker runt i olika villakvarter så byggs det väldigt mycket altaner och har gjorts under de senaste kanske 10, 20 åren då.

Daniel Stjärna [00:17:37] Vad är det som driver det skulle du säga?

Karin M Ektström [00:17:41] Ja, jag tror det speglar faktiskt en väldigt accelererande konsumtionskultur i samhället och accelererande konsumtion i samhället. Men vad som driver det tror jag hänger samman med att det finns olika drivkrafter till konsumtionen och det är väl viktigt att förstå dessa drivkrafterna. En av de främsta drivkraften är ju nödvändig konsumtion, att vi köper mat och kläder för att inte frysa osv. Men det här är ju inte någon nödvändig konsumtion för man kan ju lika gärna dricka kaffe ute på gräsmattan faktiskt. Men jag tror det handlar väldigt mycket om att en ännu mer social konsumtion, en symbolisk konsumtion, att man påverkas mycket av andra människor. Vi vill visa vem vi kanske vill vara genom hur vi konsumerar. Och det handlar ju både om kläder och bilar och inredning och även altaner givetvis.

Daniel Stjärna [00:18:35] Du kallade för social konsumtion tidigare är det en synonym, men är det något specifikt man man tänker på då?

Karin M Ektström [00:18:44] När jag tänker att att till skillnad från den nödvändiga konsumtionen så är sociala, att vi är sociala människor och påverkas väldigt mycket av andra. Och alla går ju på catwalken även om vi, om vi inte tror att vi gör det. Man visar ju

vad man konsumerar i olika sammanhang. Och vi är väl mycket påverkade av andra människor. Och i detta sammanhang så spelar ju sociala medier också väldigt stor roll, att man visar upp sin konsumtion på olika sätt. Det är ju enormt stark drivkraft att vi just påverkas av andra människor. Trots det så har forskningen om konsumtion fokuserat väldigt mycket på individuellt beslutsfattande. Men i själva verket så påverkas vi väldigt mycket av andra och vi behöver förstå hur påverkas vi av andra? Det är viktigt att förstå det, men det finns också andra andra drivkrafter. Det är inte bara symbolisk konsumtion utan det är också social konsumtion. Det är också att vi påverkas av nyheter, variation och mode. Och det är också väldigt, väldigt starka drivkrafter. Och populärkulturen spelar väldigt stor roll genom sociala medier. Men också en annan aspekt som är viktiga i sammanhanget tycker jag det är att vi ser också en estetisering av samhället, till exempel mode och estetiseringen av samhället den syns ju också väldigt tydligt när det gäller våra boende. Att det ska vara fint. Och det handlar inte bara om man har hus, det kan handla om lägenhet. Man kan ju bara gå in på hemnet och kolla, kolla hur boendet ser ut och så tänker man kära nån har alla det så här fint? Det är ju inga stökiga hus utan det är väldigt fint.

Daniel Stjärna [00:20:28] Men det här med att vi tittar på hur fint andra har det och vill ha det lika fint eller ännu finare. Är det typiskt för samtiden eller är det en trend som har kommit över längre tid?

Karin M Ektström [00:20:40] Det har funnits alltid tror jag, att vi har jämfört oss med andra människor för vi är väldigt sociala som människor. Men jag tror att det har blivit så. Konsumtionen har fått en mycket starkare genomslag under de senaste decennierna, vilket gjort att vi visar vem vi är genom konsumtionen. Tidigare kanske vi visar vem vi var. En känd sociolog Zygmund Bauman har skrivit om att arbetet visade på det. På det sättet så visade vi vår status, medan numera så menar han på att konsumtionen har kommit att ersätta arbetet som statusmarkör.

Daniel Stjärna [00:21:20] Om vi liksom backa till just och hyperfokusera på altanen som en symbol för det här är det finns en tydlig bild skulle du säga i hur altanerna börjar se ut då liksom.

Karin M Ektström [00:21:34] Ja, det tycker jag faktiskt. Det är väldigt intressant att se att väldigt många först och främst bygger altan, men sen också att de har altanerna blir bara finare och finare och större och större och det tycker jag är riktigt spännande. Om man åker runt och ser i olika villakvarter så bygger den grannen en stor altan så bygger nästa gärna en stor altan. Men man kanske inte vill exakt likadana då utan då vill man kanske ha en som är en altan som skiljer sig åt. Så det är liksom en accelererande trend. Och jag tror också att altanens enkelhet förändrar sig också då den altanen kanske kommer att utrustas med fina möbler och ja, och så småningom kanske man också byter ut grillen. Ja, och det blir liksom i hela den här miljön runt. Vad som sker på altanen påverkas också. Så det är liksom en accelererande konsumtion.

Daniel Stjärna [00:22:29] Det hänger inte bara på vad vi själva personligen vill, utan man är del av ett socialt, en social konstruktion som lutar mot fina altaner på något sätt.

Karin M Ektström [00:22:40] Ja precis. Och det är så det är. Ibland kan det vara väldigt svårt att ställa sig utanför faktiskt. Det kan inte heller vara. Jag tycker man ska akta sig för att moralisera om vad som är fint och vad som är fult att konsumera och så vidare. Men givetvis, alla behöver vi tänka på hur vi påverkar miljön och det här måste man. Som människa måste man ju tänka igenom sin egen konsumtion givetvis.

Daniel Stjärna [00:23:04] Jag tänker att det finns ju andra saker som vi köper mycket av och som har fått lite av en moralisk pekpinne ur klimatsynpunkt. Kläder till exempel, har varit duktiga på att konsumera så kallat fast fashion, men nu på senare år så är det ju en stark secondhand trend som dominerar. Klädinköp för att man vill vara mer hållbar konsumtion och mat likaså, liksom att man ska köpa grönt och lokalproducerat. Men ser vi samma motreaktion i virkeshandeln också?

Karin M Ektström [00:23:45] Nej, inte än, men jag tror det faktiskt är på gång en förändring där. Det som är intressant i klädbranschen är väl att second hand mode då har blivit blivit trendigt. Det är ett mode som har drivit väldigt mycket den utvecklingen också. Inte bara att det är miljövänligt utan det också finns ett mode i det. Det i sig alltså. Men jag tror vi kommer att se det förändringen inom trävarubranschen för att desto fler människor som blir medvetna om att vi inte kan konsumera på det här sättet och att skogen heller inte är för evigt. Så vi måste. Vi måste tänka mycket mera återhållsamt utifrån hur vi också använder trävaror och hur vi använder skog. Så desto fler människor som blir medvetna om detta, desto mer kommer konsumtionen att förändras. Och så har det varit när det gäller textil. Mycket. Jag tror att med under många, många år så har människor inte tänkt på att textil konsumtionen och textilindustrin är en av de största miljöbovarna och då har människor inte tänkt på eller varit medvetna om. Men när medvetenheten ökar så ändras ändras också konsumtion. För människor vill ju agera miljövänligt i många fall.

Daniel Stjärna [00:24:57] Jag tänker ändå att när det kommer till trävaror då, då tänker man ju svenskt trä. Nerhugget med liksom på goda med goda villkor. En schysst på ett schysst sätt och odlat med hänsyn till miljö och klimat. Att det kanske inte känns så som att det påverkar vår planet så himla negativt.

Karin M Ektström [00:25:27] Jag tror ju generellt när det gäller skogen och så som jag tror det, som industrialiseringen då bidrog till att det blev en väldigt stort avstånd mellan producent och konsument generellt. På samma liknande sätt som bonden inte vet vem som köper mjölken som som bonden producerar på sin gård. På liknande sätt vet ju inte skogsägaren vem som köper virket. Det finns ett ganska stort avstånd där emellan och jag tror att både konsument och skogsägare skulle må bra av att förstå varandra bättre. Både både skogsägaren få mer insyn i konsumtionen men också att konsumenter får mer insyn i skogsvård och skogsskötsel. Jag tror det är viktigt faktiskt, för då får man en ökad förståelse och kanske också en ökad respekt för varandras möjligheter och förutsättningar.

Daniel Stjärna [00:26:23] Jag tänker Karin att vi ska kika lite, pratar lite om vad du håller på och just nu forskar om kring vår träkonstruktion för du har ett projekt på gång. Skulle vilja berätta om det.

Karin M Ektström [00:26:35] Ja, vi har ett projekt som ingår i ett större forskningsprojekt som heter Route to Paris och där jag är lite katt bland hermelinerna. För jag är ekonom då och forskar om konsumtion. Men jag är då intresserad av i mitt projekt att förstå det här med drivkrafterna mer Och jag fokuserar specifikt på det här med altanbyggande och försöker förstå. Hur resonerar människor när man ska bygga en altan? Tänker man på på skogen? Tänker man på vilket virke man köper och så vidare. Så så är det. Kommer jag att fördjupa mig i mycket mer nu framöver och göra intervjuer med människor som bygger altan och likaså så är jag intresserad av hur man inom trävarubranschen förhåller sig till människors konsumtion. Hur tänker man där alltså? Åt andra hållet? Jätte jätte spännande projekt.

Daniel Stjärna [00:27:24] Karin M Ekström Tack så hemskt mycket för att du pratar om det här i vår podd Skogen och människan.

Karin M Ektström [00:27:30] Tack för fick vara med!

Daniel Stjärna [00:27:35] Är det en generationsfråga att bygga större och större altaner med flådiga grill, bättre utemöbler? Eller kommer även unga människor idag att längta efter ute platsen, Den perfekta uteplatsen i trallat trä? En kompis här i Småland som precis köpt hus och flyttat in med sin lilla bäbis och de har faktiskt blivit altan ägare i samband med detta. Hej Ida.

Ida [00:28:11] Välkommen hit!

Daniel Stjärna [00:28:13] Här sitter du i din utegunga på verandan. Får jag slå mig ner här.

Ida [00:28:17] Absolut.

Daniel Stjärna [00:28:19] Det här ju en veranda mer än en altan va?

Ida [00:28:22] Ja, eller hur skulle du beskriva skillnaden?

Daniel Stjärna [00:28:25] Ja, men det känns som att vi. Vi sitter på ett trädäck, men vi är liksom inkapslade av de här väggarna och vi har tak över oss och vi sitter som en liten trä kokong nästan precis vid farstukvisten liksom.

Ida [00:28:39] Ja, men det var bra beskrivet att det kanske skulle behöva slipas lite här på golvet, eller vad säger du? Kanske att man kan få en och annan sticka i fötterna om man inte lyfter de väldigt bra.

Daniel Stjärna [00:28:53] Det är klassisk trall, men den har ju några år på nacken och är lite grånat väderbiten som den kan bli efter ett tag.

Ida [00:29:03] Men jag tänker att det får vara så nu för vi är så pass nyinflyttade så vi inte riktigt hunnit prioritera. Vi har hunnit skaffa trädgårdsgungan och det här möblemanget som sitter i nu är precis ny införskaffat.

Daniel Stjärna [00:29:18] Vad ser vi när vi sitter här?

Ida [00:29:20] Alltså, vi ser ju sjön Rottnen i Hovmantorp och den glittrar ju väldigt blått idag i solskenet Och sen ser vi lite nya grönskande kvistar av olika slag. Jag är inte så bra på naturfenomen, men vi ser ju en vacker natur, det gör vi. Och så hör vi ju fåglarna. Fågelkvittret också. Det är så här man vill att det en dag ska vara i livet. Jag har inga problem med att säga det. Jag är lat helt enkelt. Eller bekväm. Jag vill att det ska vara enkelt och gott att leva och jag vill helst det. Om jag inte måste så vill jag inte gå så långt för att komma ut. Och nu är det ju så jag kan. Nu är jag ju liksom ute fast jag är precis utanför dörren och jag kan ju sitta här i min älskade gunga och bara njuta av livet. Det ger mig liksom livskvalitet. Och sen dessutom då nu, nu ser vi inte det när vi sitter här. Men på andra sidan huset så har vi en till altan.

Daniel Stjärna [00:30:31] Du tycker du kan inte titta runt omkring dig i det här grannskapet och hitta någon som inte har en väl tilltagen altan liksom till sitt hus. Varför tror du det blir så?

Ida [00:30:41] Men är det inte att man vill vara man vill kunna vara ute? Är inte alla lite som jag? Är inte alla lite lata? Att man vill kunna ha det bekvämt runt sig? Man vill ju ändå kunna känna att man är ute, men man vill inte behöva gå för långt och inte för långt ifrån sina bekvämligheter. Ja men det är ju som att ta en liten mini semester. Det är väl det här folk gör när de åker till Spanien eller vart man nu far. Men jag behöver bara gå ut på trappan.

Daniel Stjärna [00:31:15] Tror du att din generation eller nästa generation kommer att downsiza eller leva enklare? Eller vill alla ha det här som ni har skaffat liksom?

Ida [00:31:27] Redan när vi köpt det där huset så var vi ju medvetna om att vi behöver egentligen inte så här stort att det är större än vi behöver, men det är skönt att ha det. Och återigen, vi vet ju kanske inte om vi kommer ens använda allting, för det är ju lite dumt egentligen. Särskilt nu när jag säger det högt. Vad är det vi har gjort egentligen? Men vi kände ju också bättre att köpa lite större, för vi vet ju inte om man kanske får fler barn eller om familjen växer. Och då kände vi ändå att det är bättre att köpa lite större. Som om att vi då kan bo kvar än att vi om fem år inser att vi måste sälja. Det blev för litet. Men ja. Man har ju mer än vad man behöver. Och jag tror att du och jag som är samma generation, vi har börjat inse det nu. Och jag tror att vi kanske kommer förstå det mer och mer. Och att då våra barn och nästa generation kanske kommer leva helt annorlunda.

Speaker [00:32:36] Du har hört Skogen och människan med Daniel Stjärna. En podd från SLU, Sveriges lantbruksuniversitet. Podden görs i samarbete med produktionsbolaget Filt. Producent är Stina Näslund. Tekniker Krister Orreteg. I nästa avsnitt fortsätter vi prata om skogen, hur vi människor levt av den och med den. Hur den har brukats i hundratals år och vilken roll den spelar i framtidens samhälle.